

1. เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

2. หน่วยงาน กลุ่มอำนวยการ แผนกสนาม ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์

3. หัวหน้าโครงการ

นางสาวอรพิน บุญชายสินธุ์ หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ
สมาชิกกลุ่ม (อาจารย์เป็นหน่วยงาน หากทำทั้งหน่วยงาน)

1.นายชัชวาล	โพธิ์ทัย	พนักงานเกษตรพื้นฐาน
2.นายทวี	อินทร์หวาน	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่อนามัย
3.นายประทีป	อยู่เพชร	พนักงานเกษตรพื้นฐาน
4.นายประทีน	ชื่นอยู่	พนักงานสถานที่ บ.2

ที่ปรึกษา

1.นางสาวอรพิน บุญชายสินธุ์	หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ
2.นางสาวกมลกาญจน์ คุ่มชู	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

4. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรในหน่วยงานรู้และเข้าใจในการปลูกต้นไม้ดอกและไม้ประดับอย่างถูกต้อง

5. กระบวนการจัดการความรู้

5.1 การบ่งชี้ความรู้

เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้เบื้องต้น วิธีการปลูกต้นไม้ดอกไม้ประดับอย่างถูกต้อง เมื่อมีการจัดกิจกรรมรณรงค์การปลูกต้นไม้ภายในหน่วยงาน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ในแต่ละครั้งที่จัดกิจกรรมเป้าหมายและแผนงานที่ตั้งไว้ ดังนั้นทางแผนกสนามจึงจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถึงวิธีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับอย่างถูกวิธี

5.2 การสร้างและแสวงหาความรู้

- ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

สามารถจำแนกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ไม้กลางแจ้งมีมากกว่า 800 สกุล
2. ไม้ในร่มมี 12 ชนิด

*เลือกให้เหมาะกับพื้นที่นั้นว่าปลูกอะไร

สูตรดินผสมสำหรับปลูกต้นไม้ประดับ

1.ดินทราย	1 กะละมัง
2.แกลบดิน	1 กระสอบปุ๋ย
3.ขี้เถ้าแกลบ	1 กระสอบปุ๋ย
4.น้ำหมักจุลินทรีย์จากฝักก้ามปู	1 ลิตร

แหล่งข้อมูล อร์ทัย แก้ววงศ์หา เลขที่ 147 ม.9 บ้านหนองยอ ต.คูเมือง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี

วิธีการปลูก

1.ใส่ลงในแปลง

2.ในกระถางหรือในภาชนะอื่น

1.การปลูกกลางแจ้ง ก่อนปลูกจะต้องวัดขนาดพื้นที่กว้างxยาว ไม่ควรเกิน 1 ม. ควรขุดดินและตากดินไว้ประมาณ 1 สัปดาห์แล้วค่อยย่ำดินให้เป็นก้อนเล็กๆ และขุดเป็นหลุมเล็กๆ ไว้ตามระยะ การถอนกล้ามาปลูกกระถาง

อย่าให้รากขาตจะทำให้เจริญเติบโตช้า เวลาที่เหมาะสมควรเป็นตอนเย็น นำต้นกล้าวางตามหลุมแล้วนำดินที่เตรียมไว้ มากลบใช้หญ้าแห้งหรือฟางคลุมดินและรดน้ำให้ชุ่ม

2. การปลูกลงกระถาง ต้องเลือกกระถางให้เหมาะสมกับต้นไม้ชนิดนั้น ๆ แล้วหาเศษกระเบื้องแตกๆ วางปิดรู ตูดกระถาง ทูบอิฐมอญเป็นก้อนเล็กๆ ใส่ลงกับกระถางสูงประมาณ 1 นิ้วจะช่วยระบายน้ำได้ดีขึ้น แล้วนำดินที่เตรียมไว้ ใส่ลงไปคว่ำกระถางแล้วจึงนำต้นไม้ลงแล้วกลบดินให้เต็มกระถางเหลือไว้ประมาณ 1 นิ้วแล้วกดให้แน่นกับต้นไม้ รด น้ำให้ชุ่มแล้ววางไว้ที่.....ก่อน เท่าต้นไม้จะทรงตัวได้แล้วจึงนำมาวางประดับได้ แหล่งข้อมูล คุณสุพรรณิการ์ ฝ่ายคำ จากไทยเกษตรศาสตร์

การเตรียมดินและวัสดุปลูก

ดินเป็นพื้นฐานสำคัญ ทั้งในการจัดสวนและการปลูกไม้ดอกไม้ประดับต่าง ๆ

1. การปรับสภาพดินที่ไม่เหมาะสม

สภาพดินกรดหรือดินเปรี้ยว ให้ใช้ปูนขาว ซึ่งมีฤทธิ์ต่างปริมาณมากน้อยต่างกันตามสภาพดิน

2. สภาพดินต่าง หรือดินหวาน มักพบในสถานที่แห้งแล้ง ให้ใช้เลื่อยหรือใส่ปุ๋ยยูเรียเพื่อช่วยลดระดับ PH ของดิน ได้ที่ละน้อย

3. ดินเหนียวและดินทราย ควรเพิ่มอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ เพื่อช่วยทำให้ดินระบายน้ำได้ดีขึ้นในดินเหนียวและช่วย อุ่นน้ำได้มากขึ้นในดินทราย

การปลูกพืชและต้นไม้ต่าง ๆ จึงต้องมีการปรับปรุงดินเสมอด้วยการใส่วัสดุอื่น ๆ มาปลูกพืชและต้นไม้แทนการใช้ อย่างเดียว

- ศึกษาจากหนังสือ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

วัสดุปลูกแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ

1. ดินผสม มีดินเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่ง ทำหน้าที่หลักในการดูดซับความชื้นและเป็นแหล่งอาหารมีวัสดุอื่น ๆ ผสมเพื่อให้มีการระบายน้ำและถ่ายเทอากาศเหมาะสม

2. วัสดุปลูกที่ไม่มีดินผสม ใช้วัสดุอื่น ๆ ผสมโดยไม่ใช้ดินสัดส่วน ขึ้นอยู่กับเนื้อดิน วัสดุในท้องถิ่น ทราย ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ใบไม้ผุ ขุยมะพร้าว ขี้เลื่อย แกลบดิน ขี้เถ้าแกลบ ฟางข้าว แล้วแต่ว่าท้องถิ่นนั้นมีอะไร อัตราส่วนดิน 1 ส่วน ขุยมะพร้าว แกลบดิน ปุ๋ยคอก 1 ส่วนเท่ากัน

แหล่งข้อมูล สารานุกรม เล่ม 2 ไม้ประดับในประเทศไทย

5.3 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

ทีมร่วมดำเนินงาน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่แผนกงานสวนสุนันทามัยที่ พุดคุยประเด็นที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ได้ข้อสรุปขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้คือ

ขั้นตอน	รายละเอียด
1. ประชุมวางแผนทบทวน	การทบทวนปัญหาของเจ้าหน้าที่สนาม เรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
2. การให้ความรู้เรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	ความรู้ที่ให้คือเรื่อง 2.1 สูตรดินผสมสำหรับปลูกต้นไม้ประดับ เตรียมดิน

	2.2 วิธีการปลูก
3. ประชุมวางแผนกำหนดกิจกรรม	กำหนดจัดกิจกรรมรณรงค์ การปลูกต้นไม้ ทางแผนกสนามได้นำวิธีข้างต้นมาดำเนินการ

5.4 การประมวลผล และกลั่นกรองความรู้

แผนกงานสนาม ได้นำขั้นตอน แผนการดำเนินงานเป็นดังนี้คือ

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา
1. เจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 3 ร่วมกิจกรรมรณรงค์การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	เจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 3	พ.ค.59
2. ประชุมสรุปผลการดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่งานสนาม	ก.ย.59

5.5 การเข้าถึงความรู้

จัดวางข้อมูลไว้ใน Drive k – งานสนาม – การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

5.6 การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้

แบ่งปันความรู้ใน Facebook กลุ่ม KM-HPC8

5.7 การเรียนรู้

ปี 2559 ได้นำแนวทางการปลูกไม้ดอกไม้ประดับไปดำเนินงานในพื้นที่ เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน จะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเจ้าหน้าที่งานสนามอีกครั้งเพื่อพิจารณาปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน

